

Управління культури, національностей та релігій
Миколаївської облдержадміністрації
Обласна бібліотека для дітей ім. В. О. Лягіна

Рекомендаційний анотований список

для учнів 1-4 класів

**«Від козаків до наших днів -
збережемо вогонь батьків»**

Миколаїв
2016

ББК 63.3 Укр
ББК 68
В11

Укладач Н. В. Щука
Редактор Л. І. Давидюк; О. К. Карпенко
Відповідальна за випуск Т. А. Жайворонок

«Від козаків до наших днів - збережемо вогонь батьків» : Реком.
анот. список для учнів 1-4 кл. / Миколаївська обл. б-ка для дітей ім.
В. О. Лягіна; уклад. Н. В. Щука. - Миколаїв, 2016. - 24 с.

ДОРОГИЙ ДРУЖЕ!

14 ЖОВТНЯ відзначається одне з найбільш шанованих свят в Україні - свято Покрови Пресвятої Богородиці, або, як зазвичай кажуть, "Покрови".

Для українських козаків Покрова була найбільшим святом. Цього дня відбувалися вибори нового отамана.

Козаки настільки вірили в силу Покрови Пресвятої Богородиці і настільки щиро й урочисто відзначали свято Покрови, що впродовж століть в Україні воно набуло ще й козацького змісту та отримало другу назву — Козацька Покрова.

Проте, 14 жовтня відзначається не лише Свято Покрови та День українського козацтва. Починаючи з 2014 року, в нашій країні, згідно з указом Президента відзначається нове свято - День захисника України.

Нелегкою була доля українського народу. В її історичному минулому були і роки процвітання, і тяжкі роки поневолення, і тоді на захист рідної землі стали вони - українські козаки. Зараз наша країна знову переживає важкі часи. Через бойові дії на Сході нашої країни. Нині на захисті нашої країни стоять вони - захисники Батьківщини - українські військові. В їхніх серцях палає справжній вогонь, який вони перейняли від своїх предків - українських козаків.

Всі ці події минулого і сьогодення знайшли відображення у книгах. Щоб тобі було легше орієнтуватися, ми підготували для тебе цей рекомендаційний анотований список **«ВІД КОЗАКІВ ДО НАШИХ ДНІВ - ЗБЕРЕЖЕМ ВОГОНЬ БАТЬКІВ»**.

Цей список допоможе тобі дізнатися про захисників України - козаків і сучасних військових в художній і пізнавальній літературі.

ІНФОРМАЦІЯ РОЗТАШОВАНА ЗА ТАКИМИ РОЗДІЛАМИ:

1. СЛАВА КОЗАЦЬКОЇ ДОБИ
2. КОЗАЦТВО В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ
3. УРОКИ МУЖНОСТІ ВІД СУЧАСНИХ ГЕРОЇВ
4. ВІРШІ ПРО УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ

СЛАВА КОЗАЦЬКОЇ ДОБИ

Борсук-Янківська, Л. Як стати козаком за 7 днів : [для дошк. та мол. шк. віку] / Л. Борсук-Янківська. - Київ : Країна Мрій, 2008. - 28 с. : ілюстр.

Завдяки цій книжці ти дізнаєшся про козаків та їхні суперуміння, та й сам станеш справжнім козаком! І, уяви собі, лише за 7 днів! Звичайно ж, якщо пройдеш випробування на витривалість, спритність, винахідливість і будеш дотримуватися козацьких заповідей.

Виженко, О. Історія запорозьких козаків для веселих дітлахів / О. Виженко - Львів: Світ, 2011. — 112 с. : іл.

У новій книзі для дітей із серії „Молодий „Світ” України” на основі українських народних пісень, дум, казок, легенд, бувальщин та небилиць, а також етнографічних записів Д. Яворницького, П. Чубинського, А. Крищенка та ін., в цікавій та дохідливій формі розповідається про життя і побут українського запорізького козацтва.

Гетьмани України: Богдан Хмельницький / уклад. В. П. Товстий. — Харків : Промінь, 2004. — 64 с. : іл.

Книга присвячена тим, хто з сивої давнини боровся за незалежність України – людям, які вражають своїм сильним духом, відданістю Батьківщині. Перед тобою, серед багатьох інших, постануть історичні постаті гетьманів Михайла Дорошенка, Івана Сулими і талановитого державного діяча Богдана Хмельницького. На читача чекає багато цікавих історій, які хвилюють своєю щирістю і проникливістю.

Гетьмани України: Дмитро Вишневецький, Петро Конашевич-Сагайдачний / упоряд. В. П. Товстий. — Харків : Промінь, 2004. — 64 с. : іл.

Книга розповідає про минуле нашої рідної України, про народження козаччини, боротьбу запорозьких козаків з ворогами українського народу. Ти дізнаєшся про першого козацького гетьмана і познайомишся з іншими видатними діячами, які відіграли визначну роль в історії України.

Гетьмани України: Іван Виговський, Петро Дорошенко, кошовий отаман Іван Сірко : для дітей шкільного віку / упоряд. В. П. Товстий. — Харків : Промінь, 2004. — 64 с. : іл.

ДУШУ - БОГУ!
ЖИТТЯ - УКРАЇНІ!
ЧЕСТЬ - ДЛЯ СЕБЕ!

Перед читачем постає галерея гетьманів України. Вони усім єством вболівали за долю Батьківщини і її людей, боронили від турецької і татарської навали, боролися за об'єднання Правобережної і Лівобережної України. Іван Виговський, Петро Дорошенко, кошовий отаман Іван Сірко – це вони гордість і слава України.

Гетьмани України: Іван Мазепа, Іван Скоропадський, Павло Полуботок, Данило Апостол, Кирило Розумовський : для дітей шкільного віку / упоряд. В. П. Товстий . – Харків : Промінь, 2004. – 64 с.

Ця цікава і мальовнича книга - із серії "Гетьмани України". У ній міститься інформація про таких гетьманів: Іван Мазепа, Іван Скоропадський, Павло Полуботок, Данило Апостол, Кирило Розумовський.

Духовний батько Січі // Дванадцять місяців 1992 : настільна книга-календар: для молодшого шк. віку / упор. М. Ф. Слабошпицький. - Київ : Веселка, 1991. - С. - 126-128.

Його іменем відкривається галерея славних українських гетьманів. Князь Дмитро Вишневецький, що увійшов у народні думи під іменем Байди безтурботним гультіпакою, котрий тільки й знає пити мед-горілочку і, здається, зовсім не має ніякого іншого клопоту.

Запорізька Січ // Дванадцять місяців 1992 : настільна книга-календар: для молодшого шк. віку / упор. М. Ф. Слабошпицький. - Київ : Веселка, 1991. - С. - 94-95.

Про походження Запорізької Січі; про те як обирали кошового отамана; яких звичаїв дотримувалися.

За часів Гетьманщини // Україна : для дітей серед. шк. віку / авт.-упоряд. В. М. Скляренко, Т. В. Іовлева, В. В. Мірошникова, М. О. Панкова. - Харків : Фоліо, 2006. - С. 37-48.

Після загибелі Богдана Хмельницького його наступники не мали ані його популярності та авторитету, ані управлінського хисту. Тому ці володарі, шукаючи ліпшого покровителя для країни, легко підпали під вплив хижаків-сусідів або пристосувувалися до змін обставин. Та були й такі отамани, які стали справжніми козацькими ватажками. Хто впорався зі званням гетьмана, а хто ні, дізнайся.

Козацька абетка : коротка історія українського козацтва для дітей і дорослих / авт.-упоряд. О. С. Яремійчук. – Київ : Веселка, 2013. – 80 с. : іл.

Найвизначніші події і найвидатніші герої козацької доби представлені в книзі у коротких розповідях, розміщених за алфавітом, та у мистецьких творах. Це ті ази нашої історії, які повинен знати кожен українець - і маленький, і дорослий.

Козацький іспит: за народними переказами // Наша країна : тематична хрестоматія для учнів 1-4 класів / упоряд. Н. Л. Цепочко. - Харків : Ранок-НТ, 2011. - С. 29-31.

До козацького коша приходили не лише дорослі, а й підлітки, з проханням прийняти їх у бойове товариство. Старі бувалі козаки, підкрутивши вуса, мовчки усміхалися, а тоді коротко казали : «Побачимо... Треба, щоб ти спочатку навчився кашу варити».

Козацька республіка // Україна : для дітей серед. шк. віку / авт.-упоряд. В. М. Скляренко, Т. В. Іовлева, В. В. Мирошнікова, М. О. Панкова. - Харків : Фоліо, 2006.. - С. 24-31.

Перша письмова згадка про українських козаків датується 1492 роком, коли вони розбили татарський корабель під Тягинєю. З тих пір почала процвітати козацька доба. Яким чином козаки вели оборону, як обирали атаманів, чим захищалися, якої тактики дотримувалися.

Носко Д. В. Чумацький шлях: для дітей мол. шк. віку / Д. В. Носко. – Київ : Патерик, 2013. – 64 с.

Книга змальовує історію виникнення та розвитку в Україні чумацького промислу. Доступною мовою розповідається, як везли чумаки з криму, чорноморського й азовського узбережжя сіль, рибу та найрізноманітніший крам. Описується, як жили чумаки, як відбувалися їх мандрівки. Також показано, як втілювався образ чумака в народній і пісенній творчості.

Рідна моя Україна! Цікаві сторінки вітчизняної історії та культури для дітей і дорослих : посіб. для учнів / авт.-уклад. М. В. Богатиренко. - Донецьк : БАО, 2009. - 64 с.: іл.

Книжка знайомить юного читача з історією України, її багатогою культурою. Видання висвітлює найважливіші аспекти сучасної української державності, розповідає про природні багатства країни тощо. Захоплива форма викладення, яскраві ілюстрації, змістовний і водночас цікавий матеріал роблять видання корисним не тільки з пізнавальної, а й з культурно-виховної точки зору

Рассоха-Дісс, М. С. Військо запорозьке - перша держава українців / М. С. Рассоха-Дісс // Створення української держави : дитяча ілюстрована енциклопедія : [для дітей мол. та серед. шк. віку] / М. С. Рассоха-Дісс. - Харків : Веста : Ранок, 2011. - С. 42-43.

Після того, як частину українських земель була звільнена від поляків, перед молодого державою постали непрості завдання. Потрібно було забезпечити правопорядок, захистити жителів і налагодити економіку в країні. Особливістю нової держави було те, що вона виросла із Запорозької Січі і отримала у спадок його традиції і звичаї. Які ще проблеми існували у першій державі? Дізнайся.

Рассоха-Дісс, М. С. Дике Поле - батьківщина козацтва / М. С. Рассоха-Дісс // Створення української держави : дитяча ілюстрована енциклопедія : [для дітей мол. та серед. шк. віку] / М. С. Рассоха-Дісс. - Харків : Веста : Ранок, 2011. - С. 34-35.

Дике Поле - так називали у Середні віки причорноморські і приазовські українські степи від Криму до Дніпровських Порогів, від Каспійських Воріт до передгір'я Карпат. Із появою у Дикому Полі козаків по лівому березі Дніпра та його притоках почали виникати містечка і укріплені поселення.

Слабошпицький, М. Ф. Козаки / М. Ф. Слабошпицький // Дванадцять місяців 1992 : настільна книга-календар: для молодшого шк. віку / упор. М. Ф. Слабошпицький. - Київ : Веселка, 1991. - С. 82-84.

Хочеш дізнатися про походження слова «козаки», який зовнішній вигляд вони мали, якими бойовими навиками володіли, як за лічені хвилини вміли зробити неприступну фортецю зі свого табору читай у книзі.

Січова родина // Дванадцять місяців 1992 : настільна книга-календар: для мол. шк. віку / упор. М. Ф. Слабошпицький. - Київ : Веселка, 1991. - С. - 96-99.

«Звичаї запорозьців дивні, вчинки хитрі, а мова й вигадки гострі й переважно схожі на глузування». Чим допомагав гумор козакам? І над чим ніколи не глузували, дізнайся на сторінках книги.

Тагліна, О. В. Богдан Ружинський / О. В. Тагліна // Історія України : [наук.-попул. вид. : для мол. шк. віку] / О. В. Тагліна. - Київ : Перо, 2009. - С. 44-45.

Велику славу Україні приніс гетьман, прозваний козаками Богданком. А був то насправді спадкоємець самого Гедиміна, великого Литовського князя, Богдан Ружинський.. Після перемог славних став вимагати Богдан у короля польського визнати права запорозьких козаків. Не було б без козаків захисту для Польщі, тому довелося королю видати Універсал про козацькі вольності. Згідно з Універсалом, всі землі, що відбили козаки у татар, залишалися їх власністю.

Тагліна, О. В. Флотоводець Самійло Кішка / О. В. Тагліна // Історія України : [наук.-попул. вид. : для мол. шк. віку] / О. В. Тагліна. - Київ : Перо, 2009. - С. 42-43.

Прославив Самійло Кішка українських козаків морськими походами: важко було знайти мудрішого й умілішого флотоводця — одна за одною йшли турецькі галери під воду.

Шейкіна, К. О. Козацтво / К. О. Шейкіна // Українські традиції : дитяча ілюстрована енциклопедія : [для дітей мол. та серед. шк. віку] / К. О. Шейкіна. - Харків : Веста : Ранок, 2011. - С. 26-27.

Про походження запорізької січі і козацтва; як козаки вдосконалювали свою майстерність.

День справжніх козаків // Вигадувай, думай, грай - 2016. - № 7. - С. 23.

Про появу свята Покрови; чиєю покровителькою вважається Пресвята Богородиця; які свята відзначають 14 жовтня.

Де козак, там і слава // Смайлик. - 2012. - № 5. - С. 8-9.

Що таке запорізька Січ, як козаків перевіряли на витривалість; як козаки воювали на воді.

Козацькому роду нема переводу // Смайлик. - 2015. - № 5. - С. 8-9.

Історія і побут запорізьких козаків.

Лицарі українських степів // Куля. - 2015. - № 3. - С. 6-7.

Історія побуту і звичаїв українських козаків.

Як хитрощі козакам допомагали // Велика Дитяча Газета. - 2016. - № 7. - С. 24-27.

Якими ж особливими хитроцями володіли козаки? дізнайся детальніше.

КОЗАЦТВО В ХУДОЖНІЙ ЛІТЕРАТУРІ

Білоусов, Є. Богдан Хмельницький - батько козацький : за мотивами народних дум та пісень : оповідання / Є. Білоусов // Славетні імена України : оповідання : для дітей серед. шк. віку / Є. Білоусов. - Київ : ВЦ "Просвіта", 2003. - С. 104-113.

Про славного гетьмана України, його здобутки і загибель.

Білоусов, Є. Козак-садівник Лазар Глоба : оповідання / Є. Білоусов // Славетні імена України : оповідання : для дітей серед. шк. віку / Є. Білоусов. - Київ : ВЦ "Просвіта", 2003. - С. 126-133.

В давнину жив на Січі козак хоробрий на ім'я Лазар Глоба. І за що не брався, все у нього добре виходило. Але не судилося йому мати ні жінку, ні дітей. І вирішив посадити він дерево, щоб було йому за товариша. Що ж цього вийшло?

Вінграновський, М. С. Козак Петро Мамарига: казка / М. С. Вінграновський // Гусенятко : [оповідання, вірші : для дітей дошк. віку] / М. С. Вінграновський. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2011. - С. 4-9.

Козак Петро Мамарига сидів у воді і дихав через очеретину. Він сидів посередині озера, бо знав, що татари плавати не вміють і до нього не доберуться. Була осінь, і по краях озеро вже замерзло. Синенький льодок в заберегах татар не спинив, і татари поповзли по ньому до води. - «Ми цього козака Петра Мамаригу вичавимо з болота, як в'юна!» - кричали татари і місили озеро вздовж і впоперек аж до того місця, де вода їм була по шию. Далі татари не йшли, бо боялись втопитись...

Випробування : народне оповідання // Дванадцять місяців 1992 : настільна книга-календар: для мол. шк. віку / упоряд. М. Ф. Слабошпицький. - Київ : Веселка, 1991. - С. - 101.

Чи годишся ти у запорожці? Дізнайся, як випробовували старі козаки на Січі молодих.

Дорогами і стежками історії України : зб. худож. творів : для мол. та серед. шк. віку / авт.-упоряд М. Ф. Слабошпицький. - Київ : Школа, 2002. - 224 с.

До збірника увійшли найцікавіші й доступні для твого віку народні легенди та перекази, пізнавальні матеріали, художні твори українських письменників, що розказують про життя наших далеких пращурів від глибокої давнини до другої

половини XVII ст.

Кащенко, А. В гостях на Запоріжжі : [розповідь] / А. Кащенко // Рідне слово. Українська дитяча література: хрестоматія: у 2 кн. Кн 1. / упоряд. З. Д. Варавкіна, А. І. Мовчун, М. Ф. Черній. - Київ: Либідь, 1999. - С. 390-391.

У козаків-запорозжців був дуже гарний звичай, щоб біля всякого статечного козака, не кажучи вже про військову старшину, був один або й більше хлопців-недолітків. Ті хлопці у давні часи звалися «джурами», а пізніше - «молодиками». Знаючи такий січовий звичай, запорозький козак Петро Рогоза після смерті батька й матері повіз на Запорізьку Січ своїх братів Гната та Василя.

Кащенко, А. Ф. З Дніпра на Дунай : оповідання для юнацтва з часів скасування Запорозької Січі / А. Ф. Кащенко. - Київ : Веселка, 1993. - 64 с.

Ця книга, юний читачу, - захоплююча оповідь про одну з трагічних сторінок минулого України, бурхливі події кінця XVIII століття. Зі сторінок повісті «З Дніпра на Дунай» постануть віддані сини рідної Вітчизни, змальовані яскравими барвами борці за волю.

Козацьке житло : легенда // Свята, традиції, звичаї українського народу : [для дітей мол. та серед. шк. віку] / упоряд. Г. В. Біляєва. - Харків : Белкар-книга, 2008. - С. 73.

Оце викопав козак яму, обставив її чим попало, обліпить, обмаже, поставив у піч хліб пекти, зробить кабіцю страву варити та й живе.

Кокотюха, А. А. Таємниця Козацького скарбу : детективна повість / А. А. Кокотюха. - Київ : А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА, 2010. - 224 с.

Перед тобою, любий читачу, справжній детектив, у якому беруть участь твої ровесники — тямущий Данько і спортивний Богдан, дівчинка Галка з навіженим страусом на прізвисько Футбол, кілька дорослих вуркаганів, а також непривітна ватага на чолі з Льонькою Гайдамакою... Йдеться, звичайно ж, про козацький скарб — бочку золотих монет і золоту гетьманську булаву.

Корольова, Т. Як козаки інопланетянам допомагали : за мотивами однойменного мультиплікаційного фільму : [вірші : для дошк. та мол. шк. віку] / Т. Корольова . - Київ : КАЗКА, 2008. - 64 с. : іл.

Головними героями серії є троє спритних козаків Око, Грай і Тур - героїв мультфільмів В. Дахна, які потрапляють у неймовірні пригоди, зустрічаються з людьми різних країн та епох, визволяють з полону українських дівчат та навіть допомагають інопланетянам! І роблять це завжди дотепно та весело, а всі їхні пригоди закінчуються щасливо. Насолоджуйтеся гарними віршами та неперевершеними ілюстраціями за мотивами відомих мультфільмів!

Корольова, Т. Як козаки сіль купували : за мотивами однойменного мультиплікаційного фільму : [вірші : для дошк. та мол. шк. віку] / Т. Корольова. - 2-ге вид. - Київ : КАЗКА, 2009. - 64 с. : ілюстр.

Крип'якевич, І. П. Пригоди Юрка Козака : [для мол. та серед. шк. віку] / І. П. Крип'якевич. - Київ : Школа, 2007. - 192 с. : ілюстр.

До збірки увійшли твори для дітей видатного українського історика Івана Крип'якевича. Перед вами постане життя багатьох верств українського народу в різну пору нашої давнини: в часи Галицького Князівства, в умовах середньовічного Львова.

Літопис Самійла Величка [поема «Чигирин»] : із козацьких літописів : уривок // Рідне слово. Українська дитяча література: хрестоматія: у 2 кн. Кн 1. / упоряд. З. Д. Варавкіна, А. І. Мовчун, М. Ф. Черній. - Київ: Либідь, 1999. - С. 113-116.

Літопис канцеляриста війська Запорозького Самійла Васильовича Величка завжди привертав до себе увагу вчених. Адже це наймонументальніший твір у давній українській історіографії, і твір, можна сказати, найзагадковіший. Вчені, оцінюючи його, завжди стояли на роздоріжжі.

Мензатюк, З. З. Таємниця козацької шаблі : пригодницька повість : для дітей мол. та серед. шк. віку / З. З. Мензатюк. - Львів : Вид-во Старого Лева, 2015. - 160 с. : іл.

Усе почалося з того, що в сімейства Руснаків з'явилася Машка -

пошарпаний, але все ж нічогенький автомобільчик. А далі... привид повідомив, що старовинна реліквія у небезпеці, - і почалися шалені перегони, небезпечна, сповнена містики і захвату мандрівка замками України у пошуках козацької шаблі...

Нечуй-Левицький, І. Запорожці : казка: для мол. та серед. шк. віку / І. Нечуй-Левицький. - Київ : Веселка, 1994. - 71 с.: іл.

Казка І. Нечуя-Левицького розповідає про страшні пороги на Дніпрі. Щоб подолати їх і потрапити в море, треба було великого вміння та сміливості. Карпо Летючий якраз і був чудовим лоцманом, але йому не поталанило. Його байдак розбився, і він потрапив у підводне царство, де була зачарована Запорозька Січ. Письменник ушляхує мужніх, сильних і красивих запорожців.

Українські народні казки та легенди : для мол. та серед. шк. віку / автор.-упоряд. Т. Г. Качалова, О. Є. Шевченко. - Київ : Школа, 2005. - 208 с.

Цю книжку не замінить жоден підручник української мови. Такого багатства, розмаїття, мовних глибин і щедрот ніде не зустріти! Ця книга твій помічник, порадник і вчитель. На її сторінках ти знайдеш казки та легенди про відомих козаків, походження назв українських міст і річок.

Ільченко, О. Про козака і смерть : українська казка / О. Ільченко // Козак, король, Крук : іронічні казки : [для мол. та серед. шк. віку] / О. Ільченко. - Київ : Грані-Т, 2007. - С. 53-66.

Казка про сміливця, на якого накинута оком Смерть. Головним героєм є хитрий і сміливий козак, який повертається додому до своєї родини, а Смерть хитрістю намагається його зупинити, одурити і вбити. Та козака Северина голіруч не візьмеш, якщо його вдома люба жінка чекає!

Давидова, О. У пошуках коштовного скарбу: розповідь / О. Давидова // Велика Дитяча Газета. - 2016. - № 7. - С. 13-15.

«От стане тепло, і ми всією родиною помандруємо до справжніх фортець», - хвалився перед друзями хлопчик Дмитро. Саме в таких старовинних місцях і знаходять скарби. Отак просто камінчик при дорозі відсунеш, а під ним - глечик повний золота і коштовностей! Та хіба скарб - це завжди золото? Козак Гаврило, що охороняє скарб відкриє таємницю справжнього скарбу.

Людкевич, М. Намальований Мамай : вірш / М. Людкевич // Велика Дитяча Газета. - 2016. - № 7. - С. 7.

Хіба може бути історія нудною після того, як поспілкуєшся зі справжнім козаком-характерником Самійлом Кішкою? Звичайно, ні! Саме така несподівана історія трапилась зі Славком, який нудьгував над підручниками.

Таємниця степової балки: народний переказ про скарб запорожців // Барвінок. - 2016. - №10. - С. 30.

Після битви козаків з польськими панами, в якому запорізьке військо перемогло на полі бою, залишилося багато скарбу. Хмельницький наказав зібрати скарб і сховати його в печері, та чому й досі того скарбу не знайшли?

У хвилях Кінської : народний переказ про скарб // Барвінок. - 2016. - № 9. - С. 30.

Одного разу підійшов жорстокий і жадібний хан із своїми вірними слугами до верхів'я річки Кінської, повантажив награбоване золото й срібло на галеру та й подався вниз до Дніпра. Думка в нього була така, щоб непомітно Великий Луг і Січ Запорізьку проскочити. Та чи вийшло в нього задумане?

УРОКИ ТУЖНОСТІ ВІД СУЧАСНИХ ГЕРОЇВ

Неділько, Р. В. Коштовна річ : оповідання / Р. В. Неділько // Небесна варта. Пам'яті борців за незалежність України: оповідання, казки / Р. В. Неділько. - Харків : Белкар-книга, 2016. - С. 24-30.

Михайкові важко давався кожний похід до школи. Уся справа в тому, що з нього постійно

кепкували хлопці, а іноді й били. Через свій малий зріст та худорлявість він не міг захистити себе, тому постійно приходив до школи побитим та брудним. Мама жаліла хлопчика, а потім вночі тихенько плакала. Важко було їм без батька. А наступного разу, коли хулігани знову напали на хлопчика, стався дивний випадок...

Неділько, Р. В. На варті неба : оповідання / Р. В. Неділько // Небесна варта. Пам'яті борців за незалежність України: оповідання, казки / Р. В. Неділько. - Харків : Белкар-книга, 2016. - С. 3-5.

Якщо тобі страшно засинати в темряві, просто подивись на небо. Там ти побачиш, як душі полеглих воїнів на небі стають зірками і звідти оберігають наш спокій. То їхня довічна варта.

Барановська, В. Герой на прізвисько Ківі : розповідь / В. Барановська // Вигадуї, думай, граї. - 2015. - № 6. - С. 16-19.

Пам'яті бійця батальйону ОУН Олега Богачова, що загинув 13 квітня 2015 року у селі Піски під час бою.

Білозерська, О. Кіборг Джміль, або «По чім халва на Пришбї?» : розповідь / О. Білозерська // Вигадуї, думай, граї. - 2016. - № 7. - С. 34-37.

Думаєш, герої живуть десь далеко чи бувають лише у кіно? Або їх створюють письменники, описуючи неймовірні, карколомні пригоди? Ні! Герої живуть серед нас. Просто часто зовні вони нічим не вирізняються, а про свої подвиги розповідати не дуже люблять. Про одного з таких героїв - кіборга Джмеля із Харкова і розповідається у журналі. Що ж із ним сталося, запитаєш ти? А от що...

Борсук-Янківська, Л. Ловці градів: усім героїчним воїнам присвячується. Творімо добро з любов'ю - і правда переможе : розповідь / Л. Борсук-Янківська // Вигадуї, думай, граї. - 2015. - № 6. - С. 32-36.

Небо і вдень, і вночі сяяло вогнями...З потойбіччя летіли міни і гради. Наші «боги війни» - артилерія - теж не скупилася і відповідала щедро! А коли треба було вирахувати розташування важкої техніки ворога, до справи бралися тактичні групи - «ловці градів»...

Борсук-Янківська, Л. Операція «Карасик» : відомим і невідомим героям України в боротьбі з російською окупацією присвячується...: розповідь / Л. Борсук-Янківська // Вигадуї, думай, граї. - 2016. - № 7. -

С. 18-23.

Була весна 2016 року - на диво тепла і сонячна. У село, де разом з мамою і молодшою сестричкою жив хлопчик Федько, також прийшла весна: в понівечені обстрілами хати зазирнуло сонечко. Все йшло своєю черогою, та раптом до села завітали неочікувані гості: Андрій - український військовий, разом зі своїми товаришами. Вони завжди прийжджали «саме вчасно», адже щойно в селі з'являлось їх авто, як обстріли надовго вщухали.

Давидова, О. Розвідник Дніпро і геройський пес Трофей : розповідь / О. Давидова. // Вигадує, думай, грай. - 2015. - № 6. - С.10-15

Розвідник Дніпро тихо пробирався крізь кущі. Так само тихо йшли його товариші. Раптом якийсь звук примусив солдатів замертти. Що там? Дніпро став пробиратися в бік звуку. Скавучання чулося з густих кущів. Розвідник нахилився і зашарудів руками. Намацав худу спинку, мотузку. Він тихо погладив худюсінке тільце і затиснув собачу морду рукою, щоб не гавкнув і не видав. Не видав... пізніше собаці дали кличку Трофей, і він залишився при розвідувальній бригаді, а одного раз, коли Дніпро з товаришами пішли у розвідку, трапилось неймовірне...

Дорошенко, В. Герой, син героя: присвячується хлопчику Богдану з м. Мукачеве : розповідь / В. Дорошенко // Вигадує, думай, грай. - 2015. - № 6. - С. 24-27.

Тато у Богдана найкращий. Він мужній, сильний і добрий. З ним завжди відчуваєш захищеність. Проте, останнім часом усе довше і довше тато затримувався на роботі. А робота у нього відповідальна, бо працював він військовим. Та одного разу, повертаючись зі школи, хлопчик побачив біля подвір'я дому багато людей. Коли вони побачили хлопчика - стихли. А ось і мама. Богдан усе зрозумів по її обличчю. Рясні сльози текли, не спиняючись. - Ти тепер у мене один, - промовила мама і міцно притисла хлопчика до себе.

Ключова, М. Джин всемогутній : присвячується жінкам, що воюють за Україну : розповідь / М. Ключова // Вигадує, думай, грай. - 2016. - № 7. - С. 10-11.

Чи може дівчина взяти в полон цілу розвідувальну групу ворога, маючи при собі одне люстерко? Звичайно! Якщо ти справжній всемогутній Джин!

Лісевич, З. Мій брат Андрій : розповідь / З. Лісевич // Вигадує, думай, грай. - 2015. - № 6. - С. 6-9

Старший брат Андрій у родині за батька, відколи той помер. Він вже дорослий. Наглядає за молодшим братом, допомагає матері, працює,

та одного дня йому приносять повістку з військомата і Андрій вирушає захищати свою Батьківщину.

Лукащук, Х. Жовтень : розповідь / Х. Лукащук // Вигадууй, думай, грай. - 2016. - № 7. - С. 24-28.

Щоранку малий Василько визирав у вікно: шукає очима жовтого. Щоранку питає маму, чи вже жовтень? А мама щодня заперечливо хитає головою і всміхається. Ще не зовсім щасливо, але так, по-особливому ніжно, адже в жовтні до них повернеться одна дорога людина. Повернеться вона з війни...

Максименко, О. Повернення Моркви (уривки) : розповідь / О. Максименко // Вигадууй, думай, грай. - 2016. - № 7. - С. 38-43.

Баба Марія переїхала з обстрілюваного села на Донеччині до родини, що мешкає в столиці. Під час одного з обстрілів там, на Донеччині, втекла кицька Морква. Баба та її онука, мала Марічка, шукають способів знайти та повернути кішку. А Морква тим часом прибилась до загону військових медиків-добровольців, також шукаючи шляхів повернення до хазяйки. В той самий час із двору, де живе мала Марічка, на фронт вирушає сусід дядя Костя. Чим усе закінчилося, дізнайся сам.

Маковій, О. Тихий художник посеред грому війни : розповідь / О. Маковій // Вигадууй, думай, грай. - 2015. - № 6. - С. 20-23.

Хлопчик Івасик жив на березі Тихого ставу. І сам був тихим-тихесеньким. Зростає зі своєю родиною і міцнішав кожного дня. І виріс високим, з широкими плечима і міцним. «Справжнім козарлюгою став!» - гордо казав про нього батько. А хлопець лише усміхався і малював. Причому так гарно, що слава про нього розлетілася далеко-далеко від дому. Та на рідну українську землю прийшла біда: напали люті вороги. І хоч до Тихого ставу їм було ще дуже далеко, Івасик вирішив його боронити.

Мегель, А. Хміль і Камрад (Хроніки Правого сектору) : розповідь / А. Мегель // Вигадууй, думай, грай. - 2016. - № 7. - С. 30-33.

Часом буває, що для довіри потрібно лише розділити з кимось вечерю. Так сталося і з бійцем, що мав позивний «Хміль», і Камрадом - величезним сильним псом, який так прив'язався до свого нового господаря, що й на крок від нього не відходив.

Рубан, Т. Вибір : розповідь / Т. Рубан // Вигадууй, думай, грай. - 2015. - № 6. - С. 2-5.

Їхній «Ольшанський» стояв у полоні ворожої бухти і ворожих суден. Моряки, один за одним, покійно йшли на берег, тікали з корабля, глухо

ступаючи по його нескореній спині, кидаючи високі тіні на незворушне обличчя капітана. Та залишилися й ті, хто стояв за Крим, за прапор, за рідних, за правду.

Рубан, Т. Той, що оберігає : пам'яті Героя Ігоря Зінич, світлого, мужнього і безстрашного, що цінував і беріг людське життя : розповідь / Т. Рубан // Вигадує, думай, грай. - 2016. - № 7. - С. 12-17.

Він ніколи не одягав захист, казав, щотой заважає допомагати пораненим. Їхні життя йому, виходить, важливіші. Уже місяць він був тут, герой-медик Ігор Зінич, позивний «Псих». За місяць, проведений у терміналі, нікого не «відпустив». Усіх поранених забирали до шпиталю живими. В хаосі, у вогні - як йому це вдавалося?

Самара, О. Доросла гра : розповідь / О. Самара // Вигадує, думай, грай. - 2015. - № 6. - С. 28-31.

Сергій озирнувся і побачив м'яч: той закотився під лавочку, на котрій сидів якийсь чоловік. Сергій рушив до нього, дивуючися з переляку друзів: вони що, цього дядька злякалися? І раптом зрозумів: він сидів на одному кінці лавки, а його ноги виднілися з-під іншого. Що за фокус?

Скінтей, А. Замальовки з передової : розповідь / А. Скінтей // Вигадує, думай, грай. - 2016. - № 7. - С. 6-9.

На війні будні проходять зовсім не так, як в мирному житті. Люди починають цінувати кожен мить життя і радіти таким здавалось би звичайним речам, як спів птахів чи дитячий малюнок. Які ж вони - воєнні будні?

Смаль, Ю. Бойовий друг : усім, хто навіть на війні уміє знайти мить для усмішки : розповідь / Ю. Смаль // Вигадує, думай, грай. - 2016. - № 7. - С. 2-5.

Якось до військової казарми випадково потрапив баранець, якого назвали Колею. Він був зовсім маленьким, може, кілька тижнів, як народився. Він любив сидіти на руках у втомлених після важкого дня вояків. Ті гладили його, шукали найсоковитішу травичку для баранчика. І баранець собі прижився, призвичаївся, нікуди не тікав. Звичайний собі баранець, та одного дня сталася незвичайна історія.

Шуліка, О. Фіалка для ворога : партизанам Донбасу присвячується: розповідь / О. Шуліка // Вигадує, думай, грай. - 2016. - № 7. - С. 44-47.

Ця історія розпочалася 13 березня 2014 року з центральної площі у Донецьку. Після мітингу стало зрозуміло, що час переходити до активніших дій, а не бути гарматним м'ясом, легкою і доступною мішенню для ворогів.

ВІРШІ ПРО УКРАЇНСЬКИХ ВІЙСЬКОВИХ

Звертаюсь до тебе, мій мужній солдате!

*Звертаюсь до тебе, мій мужній солдате!
Я хочу у мирній країні лиш жити,
Щоб всі посміхались: і мама, і тато.
Свою Україну ми будем любити!*

*А ти повертайся живим і здоровим,
Чекаємо тебе на нашій землі.
І будемо жити в країні вже новій,
Бо ми - українці, дорослі й малі.*

*А ще я щоночі до Бога молюся,
Прошу завершити жахливу війну.
Бо дуже, солдате, за тебе боюся,
И отримати з сходу я звістку сумну.*

*Та вірю: війна ця вже скоро скінчиться,
І буде щаслива вся наша сім'я.
Я знаю: тобі мир у снах лише сниться.
Ти вір, що з тобою Вкраїна і я!*

Зайцев Владлен, 3 клас

Я буду жити...

(присвячується загиблим воїнам-героям)

*Я буду жити в посмішках дітей,
Моя душа вам піснею озветься.
Я в бій пішов - за правду, за людей!
І в пам'яті - це знаю, - не зітреться.*

*Я буду жити в пролісках весни,
З лелеками я повернусь додому.
Прийду у материнські сни,
Я Ангелом зйду народу свому.*

*Я буду жити, щоб уберегти,
Таких, як я, солдатів - побратимів.
Їм так багато, ще пройти.
Я хочу, щоб ніхто з них не загинув.*

*Я буду жити, бо я присягнув!
Навіки Україну захищати!
І якщо ворог не почув,
Я буду до останнього стояти...*

МАМИ У БОГА БЛАГАЮТЬ...

(присвячується українським солдатам та їх мамам)

Чекають синів своїх мами,
І моляться день і ніч.
Молитвами зцілюють рани,
Запалюють тисячі свіч.

У Бога благають спасіння
В молитвах за рідних дітей.
Повернення, благословіння,
Та теплих, спокійних ночей.

Благають, щоб все закінчилось,
Щоб більше не було війни.
Щоб крові на землю не лилось
І були живими сини.

Так моляться слізною і щиро,
Що чує це навіть земля.

Вона ж бо зиму не пустила,
Щоб снігом не вкрила поля.

Щоб ночі не так холодили
Й солдатам було тепліш.
У Бога мами просили,
Щоб діти вертались скоріш!

Заплакані, стомлені очі,
Молитви - святий оберіг.
Матусі недоспані ночі-
Повернуть з далеких доріг.

Повернуть у батьківську хату
У темряві шлях осяють
Життя збережуть солдату.
Бо мами у Бога благають...

Стронська Віта

Як я ненавиджу війну...

Як я ненавиджу війну...
Будь ласка, годі воювати!
Не треба крові проливати.
Чуже життя не повернути.
Та жах цей довго не забути.

Бажаю жити, святкувати,
Навчатись, бігати, співати.
З натхненням зустрічать весну!
Як я ненавиджу війну.

Зарченко Дар'я, 4 клас

Захисник

*Захистить країну хто?
Служить мій татусь в АТО,
Щоб жили ми, поживали,
Злагоду і щастя мали,*

*Щоб були і хліб, і сіль,
Добрі вісті звідусіль,*

*Щоб навчались рідній мові,
Щоб усі були здорові,*

*Щоб не зачиняли школи,
Квіти щоб цвіли навколо.
Захисник землі святої
Справжній мій герой!*

Іванченко Артем, 3 клас

Хай буде мир і спокій в Україні!

*Це перший Новий Рік,
Коли в Діда Мороза
Нічого я собі не попрошу.
Останнім часом я лише благаю,*

*Я закликаю: «Припиніть війну!»
Хай повертаються з війни усі
солдати,*

*Хай до батьків вертаються сини!
Шепочу я вночі: «Чекаю тебе, тату!*

*Ти нам частіше з мамою дзвони!»
Тобі бажаю – повертайсь скоріше,
Всі разом, як колись, підем гулять.*

За мене не хвилюйся, я ж доросла,

*І мрію лиш тебе поцілувать!
Хай буде мир і спокій в Україні!
За це ми заплатили вже сповна.*

Героям – вічна слава і пошана!

*Гордитимемось Вами все життя!
Я вірю, чуєш, любий Дід Морозе!
Мої бажання прочитай усі,*

*Лиш миру я прошу для України!
Нехай не гинуть люди на війні!*

Колісник Оксана, 3 клас

Лист захиснику

*Добрий день, український солдате,
Жаль, не знаю твого ім'я,
Я до тебе звернутися хочу
І подякувати тобі*

*За твої неспокійні ночі.
За буремні під кулями дні.
Ти для когось турботливий тато,
Мабуть, люблячий чоловік.*

*Тебе вдома чекає мати,
Не зімкне ні на хвилину повік.
Ти ж відважно за зброю взявся
Й добровольцем у зону АТО*

*Пішов усіх нас захищати,
Сказав: "Як не Я, то хто?"
Певне, зараз стоїш на варті,
Щоб ми жити у мирі могли.
'Ти поваги і шани вартий*

*Я вклоняюсь тобі до землі.
Я за тебе молитися буду,
Хай тебе оминає біда.*

*І нехай завжди і усюди
Тебе янгол оберіга.*

Роскошна Дар`я, 12 років

Воїнам АТО

*Не дивіться на нас, що ми ніби малі,
так здається на перший лиш погляд.
Ми змінилися самі і у мить підрости,
і тепер ми, як справжні дорослі.*

*Наші мрії і справи далеко не ті,
та і ігри у нас вже дорослі.
Ми не граєм у війни, як наші батьки,
бо війна у нас замість дитинства.*

*Хто подумати міг, хоч на мить
уявить,
Що охопить війна Україну,
І піднімуться всі від старих до малих
боронити свою Батьківщину.*

*Не зламає нас ворог, забракне їм сил
подолати могутність народу,
Що піднявся з колін і так твердо
стоїть:
за життя, за свободу, за волю.*

Юрик Ростислав, 11 років

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК